

Tarkkuuskynävara

Kuvassa kanadalainen Veritas merkinen tarkkuuskynävara.

Pyrittäessä tarkkuuteen ja kertapudotukseen jopa korkealta (vain yksi piirto- ja veistokerta), on kahdella vesivaa'alla varustettu vara mitä oivallisin väline. Sen käyttöön tottuu nopeasti. Tarkkaan piirtämiseen liittyy yhtä tärkeänä myös tarkka veistäminen.

Varaa voidaan käyttää myös muissa kopiointia vaativissa tehtävissä kuten koristelistojen, kalusteasennusten kaappien ylätytteiden kattovarauksia tehtäessä jne. Varassa voidaan käyttää myös kahta kynää piirtämään jälki kumpaankin pintaan.

□

Sisällys

- [1 Periaate](#)
- [2 Piirtäminen](#)
- [3 Tarkkuuskynävaramallit](#)
  - [3.1 Varan valmistelu](#)
  - [3.2 Kappaleen valmistelu](#)
  - [3.3 Kärkiväli](#)
  - [3.4 Kalibrointi](#)
  - [3.5 Piirtämisen eteneminen](#)
- [4 Säilytys](#)
- [5 Myynti](#)
- [6 Virityksiä tarkkuuskynävaroihin](#)

Periaate

Kopioidaan pinnan muoto toiseen kohteeseen juuri oikeassa kohdassa. Esimerkiksi paikallaan olevan hirren muoto piirretään sen päälle tulevaan hirteen. Piirtäminen tapahtuu pitämällä kaksi eri suuntiin olevaa varan vesivaakaa tarkasti kohdallaan. Tällöin muoto siirtyy tarkasti juuri samaan kohtaan esimerkiksi yläpuolella olevaan hirteen. Perinteisen varan ongelma on siinä että jos varaa ei pidetä vaaka- ja pystysuunnassa juuri oikeassa kohdassa hirttä piirtämisen aikana, se kopioi jotain

toista kohtaa joka ei veistämisen jälkeen välttämättä asetu juuri tiivisti siihen kohtaan mihin hirsi laskeutuu alas.

Piirtäminen

Nämä ohjeet ovat viitteelliset, tutustu varan käyttöohjeisiin

Piirtämisestä on myös oma sivunsa [Varaus](#)

Tarkkuuskynävaramallit

- Tarkkuuskynävaroja on useanlaisia. Halvemmissa vesiväa'at täytyy kalibroida ennen tarkkaa piirtämistä ja kalibrointi pitää tehdä aina kärkivälin muuttamisen jälkeen.
- Seuraavan sukupolven varat eivät vaadi jatkuvaa kalibrointia ja niissä kynien sijasta on mustekynäsäiliöt. Säiliöt sisältäviä kärkiä voidaan myös kääntää sopiviin asentoihin ilman että kärkiväli muuttuu, koska kynän kärki pyörii kääntämisestä huolimatta samassa kohtaa muuttamatta kärkiväliä.

Varan valmistelu

- Kokoa vara asettamalla vesivaaka joko varan sivulle tai päähän mallista riippuen.
  - Sivulla käytetään kun piirretään esimerkiksi varauksia ja salvoksia. Hirrenveistossa tämä on yleisin käytötapa.
  - Päässä käytetään kun...
- Teroita kynä(t) tarvittaessa. Kyniä on erilaisia lyijyn mukaan, kuivalle punainen ja märälle sekä jäiselle sininen. Joissakin varoissa on mustekynäsäiliöt.
- Kiinnitä kynä(t) tukevasti tai kynä ja piikki samalle tasolle. Älä kiristä liian tiukaan ettei lyijy sisällä katkea tai kynä jopa halkea.
  - Yleensä on hyvä kun kynä osoittaa vinosti ulospäin.
- Käännä metallinen jalka tai toinen kynä myös vinosti ulospäin. Metallisessa jalassa käyrä piikki saa olla uloimpana eli vielä kauemmaksi.

Kappaleen valmistelu

- Aseta kopioitava kappale (esimerkiksi hirsi) tarkalleen siihen asentoon jossa se tulee olemaan lopullisesti kun se on piirretty ja muotoiltu. Kiinnitä kappale hyvin.

Kärkiväli

- Eli varan piikin ja kynän tai kahden kynän välinen etäisyys. Työstettävä kappale tulee siirtymään tarkan muotoilun jälkeen juuri tämän kärkivälin verran toista kappaletta kohden.

Kalibrointi

- Tarkista että varan kaikki ruuvit ovat napakasti kiinni eikä näinollen tule yllättäviä piirtovirheitä.
- Varan vesiväa'at täytyy kalibroida luotisuoraan. **Tämä toimenpide tehdään aina kun kärkiväliä muutetaan!**
  - Kiinnitä tasainen laudanpätkä vatupassilla jotain kiinteää tukevaa vasten. Katso että lauta tulee pystysuoraan eli vesiväa'an syrjä on laudan suoraa **lapetta** (leveä puoli) vasten. Tarkista mittaus kääntämällä vesivaaka 180 astetta pituussuunnassa, jolloin paljastuu mahdollinen vesiväa'an virhe. Piirrä tämän jälkeen laudan lappeeseen (leveälle

- puolelle) pystysuora viiva pitäen vesivaaka pystysuunnassa ja passin lape laudan lapetta vasten. Viiva on nyt luotisuorassa taivaalle eli suorassa kumpaankin suuntaan.
- Kynä ja piikki tai kynä ja kynä tulee olla piirretyn viivan päällä ja samalla kumpikin kupla varan vesivaa'issa tarkasti keskellä merkkiviivojen välissä.
  - Säädä toista kuplaa kääntämällä piikin kärkeä ja toista kuplaa löysäämällä varan vesivaa'an kiinnitysruuvia.
  - Ymmärrettävästi jos jokin ruuvi löystyy, tai veistäjän pää ;-), vara putoaa tai muuten tuntuu että jokin on muuttunut, pitää kalibrointi tarkistaa. Väärin kalibroitu vara ei tietenkään kopioi suoraan.
  - Kärkivälin tarkistamista varten, kuten muualla veisto-ohjeissa on neuvottu, kannattaa kärkiväli merkitä muistiin johonkin.

Piirtämisen eteneminen

Katso sivulta [Varaus](#)

Säilytys

- Säilytä vara omassa kotelossaan tai sellaisessa paikassa ettei se pääse tippumaan tai rikkoutumaan. Se on tarkkuusväline.

Myynti

Hinta on noin 105 euroa (2007)

Katso sivu [Hirsityövälineet](#)

Virityksiä tarkkuuskynävaroihin

- Jos harpissa on hiukan "heittoa" ja halutaan piirtää kahdella kynällä ja pitää lipellit harpin sivulla, voidaan oheisen lainen suorakulmainen metaalipala lisätä harppiin. Oheinen on alumiinia. Jos löytää messinkiseen kiinnitysakseliin sopivan ruuvin ja vielä kierretapilla pystyy tekemään metallipalaan kierteen, saa ruuvin kireälle metallipalaan ja se ei pyöri kiristettäessä.

